structure of the layer attests that the locality was damp. This is also confirmed at greater depths in both excavated areas by the alluvial horizons that continue down to sterile soil and show that water once flowed here. It is known that the defensive wall was surrounded by ditches, for which natural streams and springs were used. 2 streamlets, which have now been eliminated, flowed beyond Aušros Vartai. They converged at the city's W defensive wall. The bottom horizons of the excavated area attest that until the second half of 17th century water flowed at this location. But the location was not developed and no economic or other activities were conducted there.

Ingrida Vosyliūtė

Žvalgymai L. Sapiegos g. 15

2007 m. vykdant archeologinius žvalgymus Vilniuje, L. Sapiegos g. 15, pastato rekonstrukcijos metu kastos 7 tranšėjos inžinerinėms komunikacijoms (bendras tranšėjų ilgis – 199 m).

Daugelyje vietų fiksuotas perkastas arba supiltas kultūrinis sluoksnis be jokių radinių. Kiemo V dalyje aptiktas 1,9–2,2 m storio XVII–XX a. kultūrinis sluoksnis. Surinkti XVIII–XIX a. radiniai buvo iš permaišyto šviesiai pilkos žemės su smėlio ir molio intarpais bei griuvenomis horizonto, kuris prasidėjo 60 cm gylyje. Jis yra susiformavęs virš XVII–XVIII a. pastato liekanų.

Iš viso archeologinių žvalgymų metu rastos trijų mūrų liekanos. *Mūras 1* fiksuotas kiemo V dalyje. Nukasus iki 80 cm storio permaišytus kultūrinio sluoksnio horizontus, atidengtos išlikusios pastato Š, P bei V sienų dalys. R siena buvo suardyta statant dabar sklype esantį namą. Pamatai mūryti iš 26–27x14,5–15x 6,5–9 cm dydžio plytų, rištų kalkių skiediniu. Apie 90 cm į Š nuo pastato P sienos fiksuoti moliu rišto mūro fragmentai buvo jo viduje ir gali būti priskiriami čia stovėjusiai mūrinei krosniai. Pats pastatas buvo orientuotas V–R kryptimi. Sienų bei pamatų liekanos priskirtinos vienam iš pagalbinių XVII–XVIII a. Sapiegų rezidencijos teritorijoje stovėjusių pastatų.

Mūro 2 liekanos atidengtos kiemo R dalyje 70 cm gylyje. Mūras buvo rištas kalkių skiediniu ir mūrytas iš tokių pačių 26–27x14,5–15x6–9 cm dydžio rausvų–rusvų plytų kaip ir mūras 1. Fiksuotas mūro ilgis – 8,51–12,02 m, plotis – 1,23 m. Jis orientuotas V–R kryptimi. Atidengtas mūras – tai rūmų teritoriją iš Š pusės juosusios XVII a. pabaigos – XVIII a. tvoros dalis.

Atrastus mūrus 1 ir 2 nuspręsta eksponuoti, atstatant ir taip pažymint buvusių sienų kontūrus.

Mūras 3 fiksuotas prie pagrindinio Sapiegų rezidencijos pastato Š fasado (jis vienu galu rėmėsi į minėtą pastatą). Jis mūrytas iš 30–33x15–16x7 cm dydžio plytų, rištų moliu. Mūras orientuotas R–V kryptimi. Statinio konstrukcija primena „L" raidės formą. Jo R siena yra 1,2 m ilgio ir 44–54 cm pločio, Š siena – 3,4 m ilgio ir 20–66 cm pločio. Šis mūras sietinas su buvusios XVII a. pastato laiptinės pamatu.

The field survey at L. Sapiegos St. 15

In 2007 in conducting a survey during the reconstruction of the building at L. Sapiegos St. 15, 7 trenches (a total length of 199 m) were excavated in order to lay utility lines. In many places a disturbed or fill cultural layer without any finds was recorded. A 1.9–2.2 m

thick 17th–20th-century cultural layer was recorded in the W part of the courtyard. The collected 18th – 19th-century finds were from a mixed horizon, which began at a depth of 60 cm and was formed above the remains of a 17th–18th-century building. Wall 1 (the remains of a wall and foundation) should be ascribed to one of the 17th–18th-century outbuildings standing on the grounds of the Sapiega family residence. The remains of wall 2, which was uncovered in the E part of the courtyard, are connected with part of the late 17th–18th-century fence surrounding the palace grounds on the N side. Wall 3, which was recorded near the N façade of the main building of the Sapiega family residence, should be connected with the foundation of the former stairs of the 17th-century building.

Ingrida Vosyliūtė

Žvalgymai Vilniaus g. 31 / Islandijos g. 1

2007 m. Vilniaus g. 31 / Islandijos g. 1 vykdyti archeologiniai žvalgymai apėmė Vilniaus senamiesčio 8 kvartalo P dalį bei 12 kvartalo PV dalį su svarbiausiu joje buvusiu pastatu – Radvilų rūmais. Ištirti 4 šurfai (iš viso 27,3 m² plotas) ir 7 tranšėjos (bendras ilgis – 260,5 m).

Šurfų vietose fiksuotas 1,2–1,6 m storio kultūrinis sluoksnis, sudarytas iš 7–15 horizontų, datuojamų XVII–XX a. Jis daug kur yra smarkiai apardytas. Vilniaus g. R pusėje, prie LDM Radvilų rūmų (Vilniaus g. 22) šurfe 2 ir gatvės R tranšėjoje aptiktos Š–P kryptimi orientuotos XVII a. pabaigos – XVIII a. pradžios mūrinės sienos ir arkinių pamatų liekanos, mūrytos iš rausvų 32,5–33x13,5–14x6 cm dydžio plytų ir akmenų, rištų kalkių skiediniu. Daugelyje vietų šalia sienos esantys horizontai yra perkasti tiesiant įvairias komunikacijas, pati siena smarkiai apardyta. Ši siena – tai Radvilų dvaro teritoriją iš V pusės juosusios tvoros, kuri minima 1790 m. inventoriuje ir matoma 1737 m. Fiurstenhofo plane, liekanos. Pastebėta, jog kai kur jai naudotos ir mažesnės (27x12,5–13x6 cm) rausvos plytos, nes tvora buvo taisoma ir perstatinėjama vėlesniais metais, galbūt – po 1790 m. Radvilų rūmų inventoriuje minimo 1748 m. gaisro. Su šiuo gaisru gali būti siejami šurfe 2 pastebėti degėsingos žemės horizontai. Viename jų rasta pavienių XVII–XVIII a. radinių.

Virš sienos liekanų susiformavo pilkos žemės, maišytos su smėliu, horizontas, kuriame pastebėta pavienių degėsių intarpų bei rasta gyvulių kaulų ir XVIII–XIX a. keramikos šukių. Po arkiniais pamatais fiksuoti du kultūrinio sluoksnio horizontai. Žemutiniame horizonte rasta XVIII a. buitinės keramikos fragmentų bei gyvulių kaulų.

LDM Radvilų rūmų pastato kiemelyje dauguma fiksuotų horizontų – perkasti arba supilti. Čia rasti buvusio XX a. kiemo grindinio fragmentai ir dviejų pastatų liekanos. XX a. grindinio, grįsto 6–14 cm skersmens akmenimis, fragmentai fiksuoti kiemo ***PR tranšėjoje*** 10–20 cm gylyje. Tranšėjoje 70 cm gylyje fiksuotos smarkiai apardytos mūro liekanos. Jos mūrytos iš gelsvų 25–27x13–13,5x5,5–6 cm dydžio plytų, rištų kalkių skiediniu. Pagal plytų dydžius šį mūrą galima datuoti XVIII a. II puse ir, matyt, sieti su buvusiu vėlyvesniu Radvilų dvaro priestatu. Virš šio mūro išliko 12–20 cm storio permaišytas tamsiai pilkos žemės sluoksnis su pavieniais XVIII–XIX a. radiniais ir gyvulių kaulais.